

Příloha:

2021_11_03 a 05_OC_Alana Boudová_hodina Př 7.B_doplňování textu; tvrzení – hledání důkazu v textu („Tvary těla ryb“)

1. hodina:

Ryby – tvar těla

skupinová práce – každá skupina může doplnit jeden z textů

Doplňte chybějící slova do textů A-D. Slova v nabídce jsou v základním tvaru, některá je nutné doplnit ve tvaru vhodném do věty.

! Nabídky vždy obsahují i dvě slova, která nelze do textu přiřadit.

A Ryby patří do _____ živočichů, která _____ vnějším tvarům, vnitřní stavbě, _____ nárokům, ale i způsobem rozmnožování může _____ ve vodě. Podle toho, jaký _____ vody konkrétní _____ druh obývá, se u něj vyvinul takový tvar těla, který _____ odpovídá všem jeho _____.

Nabídka A: typ, druh, potřeba, skupina, rybí, potrava, díky, přesně, potravní, žít

B Ryby, které žijí v proudné _____, mají tzv. vřetenovitý tvar těla. _____ typické představitele těchto ryb _____ jelci, _____ ryby nebo parma. Průřez _____ těla je oválný. To je pro zmíněné druhy výhodné, protože _____ proudu menší _____, a tím pádem šetří _____.

Proto jsou _____ říční ryby _____ štíhlejší než ty, které tráví svůj život ve _____ vodě. I kapr, současně dominantní ryba našich „stojáků“, byl _____ říční _____, která se dnešním bachratým potomkům jen _____ podobala.

Nabídka B: původní, patřit, stojatý, odpor, voda, mezi, původně, jejich, starý, mnohem, klást, lososovitý, pramálo, energie, brzy, ryba

C Zvláštní tělesnou _____ mají někteří dravci. Typickým příkladem je naše štika _____. Její tělo má _____ tvar (připomíná šíp). Díky _____ a úzce klínovité hlavě, úzkému a poměrně _____ tělu a silně vyvinuté kralině _____ dokáže štika vyvinout opravdu impozantní a okamžitou _____. Některé zdroje _____ dokonce až 5 m/s!

Toho také štika _____ využívá při svých útocích, kdy na svou nic _____ kořist ze zálohy vystartuje tak rychle, že rybka nemá nejmenší _____ uniknout. Ovšem _____ má své pro a proti. Štika totiž svou _____ kvůli obrovskému _____ často _____ a nezbyvá jí tak nic jiného než to _____ znovu.

Nabídka C: šance, rychlost, stavba, mistrně, nízký, minout, šípovitý, zkusit, všechno, vypadat, uvádět, kořist, přesně, zrychlení, obecný, netušící, ocasní, protáhlý

D Některé ryby mají _____ tvar těla. U nás je _____ zástupcem úhoř. Průřez jeho tělem je kruhovitý, což je pro jeho _____ života _____ ideální, protože svůj čas _____ zahrabaný v _____ a s _____ typem těla by to nebylo dost _____ možné.

Ryby, které tráví _____ život na _____, mají tzv. dorzoventrálně zploštělý tvar _____ (u nás např. vranka, v _____ platýši nebo mořský d'as). Tyto ryby jsou _____ díky svému _____ na dně k nerozeznání od _____ nebo listu.

Nabídka D: dobře, tělo, sediment, naprosto, hadovitý, dno, jiný, svůj, moře, hadi, jediný, kámen, trávit, způsob, úspěšně, maskování

Zdroj:

Autor: Radek Fencel

<https://www.inrybar.cz/rybarske-rady/rybarska-veda/fascinujici-svet-ryb-tajemstvi-rybich-tvaru/>;

upraveno

2. hodina:

Vyhledejte v textu důkaz pro tato tvrzení:

Tvar těla ryb závisí na jejich způsobu získávání potravy.

.....

Tvar těla ryb závisí na tom, kde žijí.

.....

Tvar těla ryb závisí na vodě, ve které žijí, zda v proudící vodě (např. řeka) nebo ve stojaté vodě (např. rybník).

.....

Kapr žijící v řece se liší tvarem těla od kapra žijícího v rybníce.

.....

Vytvořte stručné shrnutí, na čem závisí tvar těla ryb.

Tvar těla ryb závisí na:

Ryby – řešení

A Ryby patří do **skupiny** živočichů, která **díky** vnějším tvarům, vnitřní stavbě, **potravním** nárokům, ale i způsobem rozmnožování může **žít** ve vodě. Podle toho, jaký **typ** vody konkrétní druh obývá, se u něj vyvinul takový tvar těla, který **odpovídá** všem jeho **potřebám**.

B Ryby, které žijí v proudné **vodě**, mají tzv. vřetenovitý tvar těla. **Mezi** typické představitele těchto ryb **patří** jelci, **lososovité** ryby nebo parma. Průřez **jejich** těla je oválný. To je pro zmíněné druhy výhodné, protože **kladou** proudy menší **odpor**, a tím pádem šetří **energii**.

Proto jsou **původní** říční ryby **mnohem** štíhlejší než ty, které tráví svůj život ve **stojaté** vodě. I kapr, současně dominantní ryba našich „stojáků“, byl **původně** říční **rybou**, která se dnešním bachratým potomkům jen **pramálo** podobala.

C Zvláštní tělesnou **stavbu** mají někteří dravci. Typickým příkladem je naše štika **obecná**. Její tělo má **šípovitý** tvar (připomíná šíp). Díky **protáhlé** a úzce klínovité hlavě, úzkému a poměrně **nízkému** tělu a silně vyvinuté krajíně **ocasní** dokáže štika vyvinout opravdu impozantní a okamžitou **rychlost**. Některé zdroje **uvádějí** dokonce až 5 m/s!

Toho také štika **mistrně** využívá při svých útocích, kdy na svou nic **netušící** kořist ze zálohy vystartuje tak rychle, že rybka nemá nejmenší **šanci** uniknout. Ovšem **všechno** má své pro a proti. Štika totiž svou **kořist** kvůli obrovskému **zrychlení** často **mine** a nezbývá jí tak nic jiného než to **zkusit** znovu.

D Některé ryby mají **hadovitý** tvar těla. U nás je **jediným** zástupcem úhoř. Průřez jeho tělem je kruhovitý, což je pro jeho **způsob** života **naprosto** ideální, protože svůj čas **tráví** zahrabaný v **sedimentu** a s **jiným** typem těla by to nebylo dost **dobře** možné.

Ryby, které tráví **svůj** život na **dně**, mají tzv. dorzoventrálně zploštělý tvar **těla** (u nás např. vranka, v **moři** platýs nebo mořský ďas). Tyto ryby jsou **často** díky svému **maskování** na dně k nerozeznání od **kamene** nebo listu.

Tělo **dorzoventrálně** (z hřbetní na břišní stranu) zploštělé = prostě normální placka -např. jako mají ploštěnky, rejnoci.....